

v níž byla uveřejněna, řádně odůvodniti; to se mělo státi tím spíše, ano se ihned na to v těsné spojitosti nazývá ono jednání »nesociálním«. V tomto výroku spatřuje soud zřejmě výtku nečestného činu; leč tento výraz nelze oddělit od ostatního obsahu článku, ana se výtku »nesociálního jednání« činí zřejmě jako úsudek z předchozích premis ve článku obsažených — roz. o zažalování pohledávek proti osobám hospodářsky slabým po dlouhé době a bez upomínky. Napadený rozsudek ovšem dále zjišťuje ohledně oné výtky, jakož i ohledně související výtky »nesociálního jednání«, že se nevztahují na soukromého obžalobce, nýbrž na »administraci« listu, a vyvozuje tento závěr ohledně výtky nesociálního jednání z doslovu poslední věty článku, která jest adresována administraci listu, a ohledně první výtky z toho, že není uvedeno v dotyčné větě, že »byli upomínáni soukromým obžalobcem«, nýbrž je řečeno jen že »nebyli upomínáni vůbec«, takže se podle souvislosti s poslední větou vztahuje spíše na administraci. Leč právem vytýká stížnost i tomuto výroku zmatečnost, a to především neúplnost, pokud soud při hodnocení smyslu výtky, že »trafikanti nebyli ani upomínáni«, neuvažoval i o obsahu předchozí části článku, kde se uvádí, že byli K-em žalováni, a že nechápou, že jsou K-ovi něco dlužní. Uvážili-li se, že zpravidla upomínati může a bude především ten, kdo podává žalobu, nelze vyloučiti možnost, že by soud, kdyby si byl uvědomil, že se napřed píše o K-ovi jako o žalobci jakož i o osobě, které jsou něco dlužní, byl dospěl k závěru, že článek mohl býti čtenáři pojímán právě v opačném smyslu, že se i poznámka o neupomínání vztahovala na K-a. Kdyby byl soud zkoumal věc s tohoto hlediska, jak bylo jeho povinností podle § 270 čis. 5 a 281 čis. 5 tr. ř., nelze vyloučiti ani další možnost, že by i ohledně konečné poznámky o nesociálním jednání, jsoucí zjevně úsudkem z předchozích premis, byl dospěl k přesvědčení, že se i tato poznámka, třebaže se tam mluví o »administraci«, ve své podstatě vztahovala způsobem pro čtenáře seznatelným na onu osobu, o které byla v celé předchozí části článku řeč, totiž na soukromého obžalobce K-a. Nelze v tomto směru pomínouti, že se v úvodu článku píše, že list již před rokem zanikl, a že tedy není vyloučen závěr, že výrazem »administrace« v poslední větě článku byl s ohledem na zánik listu míněn právě ten činitel, jenž i nadále vedl administrační agendu zaniklého listu, a o němž se mluví v celém článku jako o bývalém majiteli listu. Vždyť podstatou výtky nesociálního jednání zřejmě není okolnost, že administrace listu, dokud nezanikl, neupomínala trafikanty, nýbrž že trafikanti byli teprve rok po zániku, a to bez upomínky, o zaplacení žalování. Bylo proto zmatečným stížností vyhověti; napadený rozsudek v části shora naznačené zrušiti jako zmatečný a věc odkázati do první stolice, by ji znovu projednala a rozhodla.

Čís. 4059.

Aby byla splněna skutková podstata přečinu zlehčování podle § 27 zákona o nekalé soutěži, musí býti dokázáno: a) že údaje o poměrech zlehčovaného podniku byly objektivně nepravdivé a způsobily poško-

dití tento podnik, b) že tyto údaje byly obžalovaným učiněny za účelem soutěže, t. j. že směřovaly k tomu, by posice zlehčovaného podniku v soutěži byla seslabena, a že údaje ty byly k tomu způsobilé, c) že si byl obžalovaný vědom nepravdivosti údajů a jich způsobilosti poškodit zlehčovaný podnik.

I údaj pravdivý nebo částečně pravdivý může být podle okolností nepravdivým údajem ve smyslu § 27 zák. o nek. sout., je-li upraven příliš všeobecně a uzpůsoben tak, že vykoná na zákazníka zlehčovaného podniku týž účinek jako údaj objektivně nesprávný. Jest tu zejména přihlížeti k tomu, jak onen údaj pojímá ten, komu svědčí.

Subjektivní skutková podstata přečinu podle § 27 zák. o nek. sout. nevyžaduje, by byl pachatel přímo přesvědčen o nepravdivosti svých údajů; stačí i dolus eventualis.

Nekalá reklama podle § 25 (stejně jako podle § 2) zák. o nekalé soutěži vyžaduje, by se sdělení nebo rozšiřování údajů tam naznačených stalo veřejně (nikoliv i před více lidmi).

I pro přestupek nekalé reklamy platí vykládací pravidla § 2 odst. 2, 3, 4.

Veřejnými údaji (§ 25 zák. čís. 111/1927) jsou údaje přístupné a zjevné každému (širokému obecenstvu), určené pro množství osob počtem neurčité (pro část obecenstva, okruh odběratelů a pod.); nespádají sem reklamy pronesené jen k jednotlivému zákazníkovi, jen pro tohoto, nikoliv za účelem dalšího rozšiřování. Nemohl-li být obsah pachatelova sdělení postřehnut oním větším okruhem osob, nestačí pro veřejnost výroku, že byl pronesen v místnosti veřejně přístupné (v ústředních jatkách), nebo jen před jedním svědkem.

Při odškodném podle § 39 zákona proti nekalé soutěži nejde o soukromoprávní nárok na náhradu škody majetkové, nýbrž o odškodné za příkoří činem způsobené a za jiné osobní újmy (o odškodné na statcích nehmotných).

Ztráta důvěry stálého zákazníka znamená pro obchodníka nejen poškození po stránce hmotné, nýbrž i újmu na vážnosti a na obchodní cti (na statcích nehmotných).

Domáhá-li se obžalobce nároku na přiměřené odškodné za utrpěné příkoří, opíraje se o ustanovení § 39 zákona proti nekalé soutěži (nikoli jako soukromý účastník), nelze ho odkázati na pořad práva soukromého podle § 366 tr. ř.

Útraty zrušovacího řízení se navzájem zrušují, neměla-li úspěch ani zmateční stížnost obžalovaného ani zmateční stížnost soukromého obžalobce.

Nevytýká-li soukromý obžalobce v odvodu opožděnost odvolání obžalovaného, nelze mu přisouditi útraty odvodu.

(Rozh. ze dne 4. února 1931, Zm I 269/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Karla G-a do rozsudku krajského sou-

du trestního v Praze ze dne 15. ledna 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem zlehčování podle § 27 zákona proti nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n., i zmateční stížnost soukromého obžalobce Jaroslava M-e do téhož rozsudku, pokud jím byl Karel G. podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přestupek nekalé reklamy podle § 25 zákona proti nekalé soutěži. Útraty zrušovacího řízení navzájem zrušil. Zároveň Nejvyšší soud jako soud zrušovací v zasedání neveřejném odmítl odvolání obžalovaného Karla G-a co do výše trestu, vyhověl však odvolání soukromého obžalobce Jaroslava M-e z výroku, jímž byl se svým nárokem na náhradu způsobené škody poukázán na pořad práva soukromého, a změnil napadený výrok v ten rozum, že přiznal soukromému obžalobci podle § 39 zákona proti nekalé soutěži odškodné 2.000 Kč za utrpění příkoří. V otázkách, o něž tu jde, uvedl, v

d ů v o d e c h :

Přečinu zlehčování podle § 27 zákona proti nekalé soutěži se dopouští, kdo za účelem soutěže učiní nebo rozšiřuje o poměrech podniku údaje, o nichž ví, že jsou nepravdivé a způsobílé poškodit tento podnik. Aby byla splněna skutková podstata tohoto přečinu, musí býti dokázáno, a) že údaje o poměrech zlehčeného podniku byly objektivně nepravdivé a způsobílé poškodit tento podnik, b) že tyto údaje byly obžalovaným učiněny za účelem soutěže, t. j. že směřovaly k tomu, by posice zlehčovaného podniku v soutěži byla seslabena, a že údaje ty byly k tomu způsobílé, c) že si obžalovaný byl vědom nepravdivosti údajů a jich způsobílosti poškodit zlehčovaný podnik. Všechny tyto náležitosti jsou v napadeném rozsudku zjištěny. Zjišťujeť rozsudek, že údaj, který učinil obžalovaný Josefu J-ovi o podniku soukromého obžalobce: »..... když on (t. j. soukromý žalobce) kupuje střeva ode mně a já vám je tedy mohu dát laciněji«, je nepravdivý a způsobílý poškodit podnik soukromého obžalobce. Při tom soud přihlížel i k tomu, že podle dodacích potvrzenek, předložených obžalovaným, firma G. a P., jejímž veřejným společníkem je obžalovaný, dodala soukromému obžalobci střeva, a to podle potvrzenek ze dne 6. října 1928 5 svazků suchých střev, ze dne 23. října 1928 15 svazků suchých střev, ze dne 16. ledna 1929 100 m střev a ze dne 9. dubna 1929 30 svazků malých střev. Není tedy správná výtku zmateční stížnosti, že soud přehlíží, že soukromý obžalobce skutečně od obžalovaného střeva kupoval. Nálezací soud, uváživ i, že Josef J., jenž kupoval střeva od soukromého obžalobce a před nímž obžalovaný závadný údaj pronesl, je velkouzenářem a objednáva značné množství střev, jichž odebral jen od soukromého obžalobce za rok za 150.000 Kč, — označil ono množství střev, které soukromý obžalobce koupil od firmy G. a P., a za které bylo podle oněch potvrzenek účtováno soukromému obžalobci úhrnem 5.220 Kč, právem za nepatrné. I když tedy obžalovaný dokázal, že dodal soukromému obžalobci skutečně určité, ovšem vzhledem k celkovému obratu soukromého obžalobce jen nepatrné množství střev, neprokázal tím ještě objektivní pravdivost svého povšechně

a všeobecně znějícího výroku, že soukromý obžalobce kupuje střeva od něho a že on (obžalovaný) je tedy může dodati J-ovi laciněji, neboli, — jak praví napadený rozsudek, vykládaje smysl a dosah tohoto výroku, — obžalovaný neprokázal, že soukromý obžalobce odebíral od obžalovaného všechna střeva, která pak prodával dále uženářům, najmě i Josefu J-ovi. Avšak, nehledíc k tomu, může i údaj pravdivý nebo částečně pravdivý, je-li upraven příliš všeobecně a uzpůsoben tak, že vykoná na zákazníka zlehčovaného podniku týž účinek jako údaj objektivně nesprávný, — býti podle okolností údajem nepravdivým. Jest tu zejména přihlížeti k tomu, jak onen údaj pojímá ten, komu svědčí. V souzeném případě poukazuje nalézací soud případně k tomu, že obžalovaný neřikal J-ovi, že soukromý obžalobce kupuje t a k é střeva od něho (od obžalovaného), a usuzuje pak právě ze všeobecného doslovu výroku obžalovaného zcela logicky, že J. musel míti dojem, že soukromý obžalobce kupuje všechna střeva, která dodává J-ovi od obžalovaného. Co se týče účinku, který údaj obžalovaného vykonal na J-a, zjišťuje soud podle výpovědi svědka J-a, že považoval sdělení obžalovaného za pravdivé, že ztratil právě následkem tohoto sdělení důvěru k soukromému obžalobci, že s ním proto přerušil obchodní styky a že řeč obžalovaného činila naň dojem, že chce docíliti, by J. místo od soukromého obžalobce odebíral střeva raději od obžalovaného. I další náležitost skutkové podstaty přechínu, o který jde, že totiž obžalovaný učinil pozastavený údaj za účelem soutěže a že údaj ten byl způsobilý seslabiti posici podniku soukromého obžalobce a tak ho poškoditi, je v napadeném rozsudku výslovně zjištěna. Co se týče stránky subjektivní, nežádá se s hlediska § 27 zákona proti nekalé soutěži, by pachatel byl přímo přesvědčen o nepravdivosti svých údajů, nýbrž stačí v tomto směru, jak doličeno v rozhodnutí čís. 3475 sb. n. s., i t. zv. *dolus eventualis*. Leč v souzeném případě zjišťuje nalézací soud, že obžalovaný dobře věděl, že jeho údaje o podniku soukromého obžalobce nejsou pravdivé. Aby soud zjišťoval, že obžalovaný věděl, jaké množství střev odebral J. od soukromého obžalobce, a že mu byla známa i okolnost, že z oněch 30 svazků od obžalovaného koupených soukromý obžalobce J-ovi nic nedodal, nebylo zapotřebí. Z těchto důvodů byla zmateční stížnost obžalovaného zavržena.

Zmateční stížnost soukromého obžalobce Jaroslava M-e: Rozsudek nalézacího soudu zjišťuje, že při rozhovoru obžalovaného s Josefem J-em byl jen svědek František H., takže nelze mluvit o veřejnosti podle § 25 zák. čís. 111/27. Proto soud zprostil obžalovaného z obžaloby pro přestupek nekalé reklamy podle § 25 cit. zák. Zmateční stížnost soukromého obžalobce napadá tento osvobozující výrok důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5, 9 a) tr. ř., a provádí tento zmatek po zákonu aspoň poukazem ke skutkovému zjištění, že se závadný výrok stal na jatkách, na místě veřejném, nadržuje se však podle předpisu § 288 čís. 3 tr. ř. skutkového zjištění rozsudku, doličuje, že při tom bylo více lidí. Stanovisko zmateční stížnosti soukromého obžalobce jest právně mylné. Stížnost zřejmě vychází z pojmů »veřejně« a »před více lidmi«, vyskytujících se opětovně v trestním zákoně z roku 1852 (§§ 300, 303, 489, 491, 496

tr. zák.), z nichž onomu jest rozuměti ve smyslu »palam«, nikoli »publice«, tento znamená alespoň dvě osoby. Stížnost však přehlíží, že novější československé zákony učinily do onoho výkladu pojmu »veřejně« podle tr. zákona z roku 1852 značný průlom, najmě zákon z 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. na ochranu republiky, který v § 39 čís. 2 sám vykládá, kdy je čin vykonán »veřejně«; i zákon z 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. proti nekalé soutěži má vykládací pravidlo v § 2 odst. (4) o tom, kdy byl údaj učiněn veřejně. Pojem přestupku nekalé reklamy podle § 25 zák. čís. 111/27 odpovídá celkem pojmu nekalé reklamy podle § 2 cit. zák. To i ono vyžaduje, by se sdělení nebo rozšiřování údajů tam naznačených stalo »veřejně« (nikoli i před více lidmi). § 25 cit. zák. cituje § 2 odst. 2, 3, 4. — Platí tedy i pro přestupek nekalé reklamy vykládací pravidla § 2 odst. 2, 3, 4. — Podle § 2 odst. 4 byl údaj učiněn veřejně, stal-li se ve sděleních pro větší okruh osob, najmě v nápisech na zboží nebo na jeho obalech, ve vyhláškách, v obchodních oběžnících, cenících a tiskopisech. Podle důvodové zprávy jsou veřejnými údaji údaje přístupné a zjevné každému, širokému obecenstvu, na př. údaje ve veřejných shromážděních, v tisku, v insertech, v letácích, na výstavách, na vývěsních tabulích, na firmách, ve výkladech, ústní veřejná vychvalování atd. Jde tu o údaje určené pro množství osob počtem neurčité, pro část obecenstva, okruh odběratelů a pod. (arg. »větší« okruh osob). Nebylo však zákonodárcem shledáno účelným postihnouti i takové reklamy, které byly proneseny jen k jednotlivému zákazníkovi, jen pro tohoto a nikoli za účelem dalšího rozšiřování. Nemohl-li býti v konkrétním případě obsah pachatelova sdělení postřehnout oním větším okruhem osob, nestačí pro veřejnost výroku, že byl pronesen v místnosti veřejně přístupné, na př. v ústředních jatkách, nebo jen před jedním svědkem Františkem H-em. Uznal-li první soud, že se závadný rozhovor G-ův s J-em nedál veřejně, nepoužil nesprávně zákona, řeše otázku výkladu tohoto pojmu, a nezatížil rozsudek vytýkanou zmatečností podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., ani podle § 281 čís. 5 tr. ř., neboť při skutkovém zjištění vycházel ze správného právního názoru. — I zmateční stížnost soukromého obžalobce shledána neodůvodněnou a byla proto zavržena podle § 288 odst. I. tr. ř.

Ježto neměla úspěch ani zmateční stížnost obžalovaného ani zmateční stížnost soukromého obžalobce, byly útraty zrušovacího řízení navzájem zrušeny. Obžalovaný provádí zároveň se zmateční stížností i odvolání co do výše trestu, uváděje, že toto odvolání včas ohlásil. Toto tvrzení neodpovídá pravdě, neboť podle zápisu v protokolu o hlavním líčení ohlásil obžalovaný po skončeném hlavním přelíčení jen zmateční stížnost, nikoliv i odvolání; správnost tohoto zápisu byla na zvláštní dotaz zrušovacího soudu potvrzena soudem nalézacím. Ježto odvolání co do výše trestu nebylo včas, t. j. ve lhůtě § 294 (284) tr. ř. opovězeno, bylo provedené odvolání, došlé soudu po uplynutí lhůty, odmítnuto jako opožděné. Soukromý obžalobce v odvodu proti odvolání obžalovaného nevytýká opožděnost tohoto odvolání, proč mu nebyly přisouzeny útraty tohoto odvodu.

Odvolání soukromého obžalobce napadá výrok, jímž byl se svým nárokem na náhradu způsobené škody poukázán na pořad práva soukromého, a domáhá se toho, by mu bylo přisouzeno přiměřené odškodné za utrpění příkoří. Podle § 39 zákona proti nekalé soutěži může soud v odsuzujícím rozsudku soukromému obžalobci k jeho návrhu přiznati jednak náhradu škody (§ 16 odst. 2 a 3), jednak i přiměřené odškodné za utrpění příkoří a jiné osobní újmy. V obžalovacím spisu navrhl soukromý obžalobce, by mu bylo kromě náhrady ušlého výdělku 15.000 Kč přiznáno i odškodné 5.000 Kč za utrpění příkoří. Napadený rozsudek poukázal soukromého obžalobce, jehož neprávem označuje za soukromého účastníka, s jeho nárokem na náhradu způsobené škody podle § 366 tr. ř. na pořad práva soukromého. Podle doslovu tohoto výroku by se zdálo, že se týká jen prvního nároku, uplatňovaného podle § 39 cit. zák., totiž jen nároku na náhradu škody, jehož obsah stanoví zákon v § 16 odst. 2 a 3, nikoli i dalšího uplatňovaného nároku na přiměřené odškodné za utrpění příkoří, který je právě předmětem odvolání soukromého obžalobce; leč z důvodů, které uvádí nalézací soud pro onen výrok, že se rozhodnutí o soukromoprávních nárocích opírá o § 366 tr. ř., je zřejmo, že se poukaz soukromého obžalobce na pořad práva soukromého týká i nároku na přiměřené odškodné za utrpění příkoří. Tento výrok nalézacího soudu je pochybený. Pochybilť soud tím, že označil v napadeném výroku soukromého obžalobce za soukromého účastníka a že pak důsledkem tohoto nesprávného pojetí postavení soukromého obžalobce použil na jeho nárok na přiměřené odškodné za utrpění příkoří ustanovení § 366 tr. ř., jež se týká soukromoprávních nároků soukromého účastníka. Pojem a práva soukromého účastníka vymezuje § 47 tr. ř. Soukromým účastníkem stává se podle tohoto ustanovení každý, komu bylo v právech ublíženo zločinem nebo přečinem, který se má stíhati z povinnosti úřadu, a kdo se až do počátku hlavního přelíčení pro své soukromoprávní nároky připojil k trestnímu řízení. V souzeném případě domáhá se však Jaroslav M. nároku na přiměřené odškodné za utrpění příkoří jako soukromý obžalobce, opíraje se o ustanovení § 39 zákona proti nekalé soutěži, nikoli jako soukromý účastník, takže co do tohoto jeho nároku nedopadají na něho ustanovení § 47 a §§ 365 a násl. tr. ř., týkající se jen soukromého účastníka. Měl tudíž nalézací soud o tomto nároku rozhodnouti věcně a pochybil použiv ustanovení § 366 tr. ř. a odkázav soukromého obžalobce na pořad práva soukromého. Neplatí tudíž pro soukromého obžalobce ani poslední věta § 366 tr. ř., podle níž není proti tomuto odkázání opravného prostředku. Nevztahuje se však naň co do nároku na přiměřené odškodné za utrpění příkoří ani ustanovení posledního odstavce § 283 tr. ř., podle něhož se mohou z rozhodnutí o nárocích soukromoprávních odvolati jen obžalovaný a jeho zákonní zástupci a dědicové. Nejdeť při odškodném podle § 39 zákona proti nekalé soutěži — podobně jako při odškodném podle § 17 tisk. nov. čís. 124/1924 — o soukromoprávní nárok na náhradu škody majetkové, nýbrž o odškodné za příkoří činem způsobené a za jiné osobní újmy, tedy o odškodné na statcích nehmotných (srv. rozh.

čís. 2680 a 3025 sb. n. s.). Třebaže výrok o tomto odškodném, který může býti jen v rozsudku odsuzujícím a který ponechává zákon volnému uvážení soudu, ovšem jen na návrh oprávněné osoby, není součástí výroku o trestu v užším slova smyslu, lze jej přece, pokud jde o otázku přípustnosti odvolání, pokládati za opatření, které má pro obžalovaného ráz jakéhosi vedlejšího trestu, takže jest přípustnost odvolání z tohoto výroku posuzovati podle předpisu prvního odstavce § 283 tr. ř. Je tedy obžalovaný na omylu, když se ve svém odvodu proti odvolání soukromého obžalobce dovolává na odmítnutí odvolacího návrhu ustanovení poslední věty § 366 tr. ř. a posledního odstavce § 283 tr. ř. Po věcné stránce nelze odvolání soukromého obžalobce upřítí oprávnění. Byloť nalézacím soudem zjištěno, že továrník Josef J. ztratil právě následkem sdělení obžalovaného důvěru k soukromému obžalobci a přerušil s ním obchodní styky. Takováto ztráta důvěry stálého zákazníka znamená však pro obchodníka, jímž je soukromý obžalobce, nejen poškození po stránce hmotné, nýbrž i újmu na vážnosti a na obchodní cti, tudíž na statcích nehmotných. Bylo proto odvolání soukromého obžalobce vyhověno a napadený výrok změněn v ten rozum, že se soukromému obžalobci podle § 39 zákona proti nekalé soutěži přiznává odškodné za utrpěné příkoří v částce 2.000 Kč, která shledána přiměřenou.

Čís. 4060.

S hlediska skutkové podstaty zločinu únosu (§ 96 tr. zák.) musí býti lest, jevíci se v tajném odchodu ženy z domácnosti manžela, zapříčiněna buď přímo nebo nepřímo pachatelem únosu.

Nestačí, že ji přiměl k odchodu od manžela dopis pachatelův, nýbrž jest třeba, by ji pachatel obsahem dopisu pohnul k tomu, by opustila muže t a j n ě.

Podle § 96 II tr. zák. jest trestným nejen, kdo přímo předsevzal odvedení chráněné osoby (zosnoval, by manželka manžela tajně opustila), nýbrž i, kdo ženě o své újmě z moci manžela uniknuvší při provedení jejího úmyslu vědomě k tomu napomáhá za tím účelem, by nedovoleně zasáhl do mocenských práv manželových.

(Rozh. ze dne 4. února 1931, Zm I 287/30.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Lito-měřicích ze dne 13. února 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 96 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti obžalovaného, vytýkající rozsudku zmatečnost podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., nelze upřítí oprávnění. Napadený rozsudek